



Vinterhavn

på langtur uden for sejlsæsonen



Rie i gang med diverse småreparationer. En symaskine det må man da have om bord.



Det kan være både regnfuldt og koldt i vintermånederne, og her slår en bimini (et solsejl) ikke til.

Det er ikke sommer hele året blot fordi man er kommet syd for Biscayen. Faktisk kan det være både regnfuldt, koldt og blæsende at have sin båd stationeret i "de varme lande"; men vintersæsonen byder på en række problemer men også muligheder, som vi ikke er vant til i de hjemlige farvande og som bør overvejes på forhånd.

Er man først kommet af sted på sin drømmetur til Middelhavet, står alle muligheder åbne, og oplevelserne hober sig op. I mange områder er oktober en af de bedste måneder at sejle i, men før e3ller senere bliver det nødvendigt at se sig om efter et passende vinterkvarter.

Grundlæggende er der tre muligheder: Man kan enten, som det stadig er det normale herhjemme, tage

båden på land, gå i vinterhi og dyrker andre interesser. Eller som andre "omrejsende" slå sig ned for en tid: Samle op på "kontorarbejdet" og andre indendørs sysler og i øvrigt nyde at opholde sig i på det samme sted i en længere periode. Det giver muligheder for at stifte nærmere bekendtskab med lokalområdet og dets befolkning. Endelig kan man skifte mellem de to former for vinterhavn, noget vi har forsøgt at gøre på Trolldand.



Den lille velbeskyttede marina i Vivero (Galicien), der ved et tilfælde blev vores første vinterhavn.



Sevillas årlige aprilfestival er en folkefest, der kører non-stop 20 timer i døgnet i en hel uge. Her danses der Sevillana.



Club Nautico Sevilla har kun en enkelt flydebro med få gæstempladser, og man ligger bare 15 minutters gang fra centrum af en fantastisk by.

Vivero

- en tilfældig by i Galicien

Troldands første vinterhavn på den store tur var i Vivero i Galicien. Vi havde haft vores mest intensive sejlsæson nogen sinde. Efter mere end 2000 sm langs Europas kyster, og efter seks måneders sejlads og besøg på 63 forskellige havne- og ankerpladser, havde en vis mæthed-fornemmelse meldt sig. Vivero ligger godt 100 sm fra Spaniens nordvestligste hjørne, Cap Finisterre.

Her betød det ene vestgående lavtryk (med kulingsvejr) efter det andet, at videre passage mod vest og syd blev udsat gentagne gange. Det gjorde imidlertid ikke så meget, at vi blev tvunget ned i tempo efter en hæsblæsende sommer fuld af oplevelser. Pludselig havde vi en helt uplanlagt mulighed for ture i land, herunder bl.a. til et besøg i Caminoens slutmål Santiago de Compostela.

På et tidspunkt spurgte havnefogeden (Andrés), hvorfor vi dog ikke bare blev og tog båden på land der. Vi syntes nok det var lidt langt fra en international lufthavn, men Andrés sagde som en selvfølge, at det var da ikke noget problem, han ville køre os de 100 km til La Coruña! Heldigvis havde vi, i tillid til at noget ville vise sig, ikke lavet aftaler endsige reservationer og forudbetalinger, så vi stod helt frit og slog til.

Det eneste problem vi ikke havde gennemskuet på forhånd var, at pladsen var forpagtet af et værft, der ikke accepterede at man, uden at betale en afgift, selv klargjorde båden (bundsmøring og polering). Så her måtte vi til lommerne. Den erfaring var ny for os, men viste sig at være noget man generelt skulle være opmærksom på og sikre sig: Må man arbejde (og bo) på sin båd, når den står på land?

En af vores venner erfarede senere (på værft i La Linea) at nok var det ok at arbejde på båden, men af forsikringshensyn måtte man ikke bo på den, mens den stod på land. Han fandt sig derfor en B&B, mens klargøringen stod på. Det kom dog noget bag på ham, at der kun kunne arbejdes når værftet var aktivt dvs. mellem 8 og 18, og ikke i weekenden.

Sevilla

- flamenco, fest og farver

Anden overvintring var i Sevilla. Byen ligger mere end 40 sm inde i landet ved floden Guadalquivir, og vinteren her var opfyldelsen af en drøm, vi har haft så længe vi kan huske. Efter mere end 2800 sm og syv måneders sejlads med besøg på Acorerne undervejs, blev drømmen opfyldt. I modsætning til året før har vi her, med megen møje reserveret en plads. Ikke nemt for der tales kun spansk, og vi fik ikke svar på e-mails skrevet på engelsk. Men med hjælp fra en spansk veninde og egne telefonopringninger på vores dengang noget mangelfulde spansk (noget vi rådede bod på under vinteropholdet), lykkedes det dog at blive lukket ind i paradiset.

Her er ikke tale om en egentlig sejklub men snarere om en country-club på højt niveau, og da klubben ligger ved en blind flodarm, beskyttet af sluser, er der intet tidevand. På en seks måneders kontrakt blev havnelejen, så den svarede til €17/dag. Men det var så inklusive el og internet samt adgang til alle klubbens faciliteter, bl.a. tennisbaner, motionscenter og flere swimming-pools, hvoraf én var i en overdækket boblehal.

Det lange ophold i byen var en fantastisk oplevelse, hvor vi bl.a. tog spansk undervisning og lavede ægte Sevilla orangemarmelade af vejtræernes frit tilgængelige pomeranser. Det lange ophold gav også tid til ture i Andalusien i en lejet bil, og at opleve Semana Santa (påskens) med sine processioner samt folkefesten Feria de Abril var fantastisk.

I Club Nautico Sevilla er der ingen muligheder for at få båden på land, så man må flytte ud til en mindre marina i Gelves for at komme op. Her oplevede vi igen noget, der ikke var som derhjemme. Der findes sydpå ikke egentlige mastekraner og slet ikke noget man selv kan/må betjene. For at få masten af, må man derfor typisk kontrahere med en vognmand, mens båden står på land. Erfaringen var derfor, at man ikke tager masten af, med mindre det er absolut nødvendigt; men foretager vedligeholdelse og kontrol ved brug af bådsmandsstolen, og det er derfor en fordel med et elektrisk faldspil.



Barcelona spejler sig i vinduerne på en af Gaudis berømte bygninger: "Casa Mila".



Port Olympic i Barcelona ligger særdeles centralt (på godt og ondt).

Barcelona

- Cataloniens hovedstad

Troldands tredje sæson bragte os til Marokko og Gibraltar langs Costa del Sol, -Blanca og -Azahar videre til Barcelona (næsten 1100 sm). Den foregående vinters succesfyldte storbyophold fristede til gentagelse. I modsætning til Sevilla er byen en af Spaniens og Europas top turiststeder.

Der er flere muligheder for at ligge nær centrum, og vi valgte den tidligere olympiske havn. På mange måder et fint sted, centralt beliggende i gangafstand fra centrum, tæt på metro og helt omgivet af restauranter. Der var ikke mange på bådene permanent, men til gengæld megen aktivitet. De mange turister betyder imidlertid, at alt får et præg af forretning, og det er ikke lige så nemt at knytte lokale kontakter, som det var i Sevilla.

Vores ophold i Barcelona var særdeles attraktivt for mange af vores venner hjemme i Danmark, og flere gange måtte Troldand agerere B&B. Det er dejligt at få besøg hjemmefra, og vi nyder det meget, men man skal ikke være blind for, at det i betydelig grad griber ind i den hverdag det jo er for os, der har båden som hjem. Og før eller senere har man besøgt alle Gaudis berømte bygningsværker, gået på Ramblaen og set Sardana (en særlig catalansk dans) foran domkirken mere end en gang. Ting som alle besøgende skal se. Men det er dejligt at være i en by med en stor opera og et rigt musikliv.

Det er også nemt at leje en bil for at tage på tur ind i landet. Selv tog vi en uge til Aragonien, hvor vi besøgte et par vinproducenter i Somontano-distriktet, og den gamle kongeby Jaca, hvor vi oplevede sne og frost. Ikke lige det man forbinder med Spanien, men en fin oplevelse.

Landpladsen i Port Olympic er ganske lille, og den udnyttes behårdt ved at have et højt prisniveau, så ingen føler sig fristet til at blive på land længere end et på forhånd planlagt korttids ophold. Det kan give en del stress, hvis vejret ikke er det bedste i den periode, man har reserveret tid på land.



Den daglige fuldautomatiserede fiskeauktion i Sant Carles de la Rapita. En spændende oplevelse.



Marinaen i Sant Carles var veludstyret med egen bar og restaurant samt en lille swimmingpool.

Sant Carles de la Rapita

- en levende spansk by

Efter tre års intensiv sejlads valgte vi i den fjerde sæson blot at besøge Balearerne. Efter knapt 700 sømils sejlads kom Troldand på land allerede sidst i juli, så vi kunne holde en pause fra livet som fuldtids-sejlere og helligede os andre, fjernere rejsemål. Men vi savnede vores liv på båden, og vendte tilbage til Sant Carles syd for Ebro-deltaet i Katalonien allerede først i marts.

Sant Carles beliggenhed ved deltaet betyder, at vi er i Spaniens vigtigste område for dyrkning af ris og dermed et center for paella, den særlige valencianske variant af risotto. Her serveres den bl.a. i en udgave med ål, snegle og and, alt sammen dyr fra deltaets rismarker. Dertil kommer at Sant Carles er Middelhavs-Spaniens største fiskerihavn og huser en stor og velorganiseret britisk drevet marina med alle faciliteter.

Marinaen er rammen om et betydeligt vinter-community af overvejende engelske sejlere. Her opholdt vi os i to måneder som live-boards, og oplevede bl.a. hvordan man hver fredag, pænt omklædt og med stil, mødtes til fredagsbar.

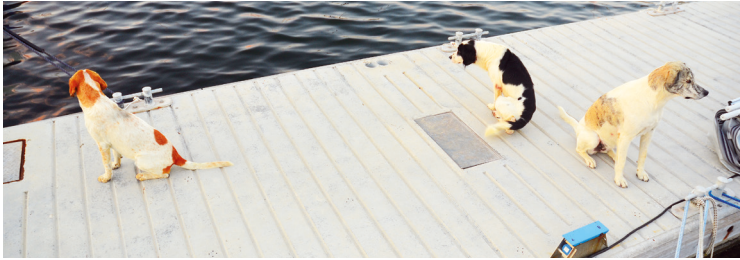
Det lange ophold gav mulighed for at leje bil på langtidsleje (bare €6/dag), hvilket gav gode muligheder for små ture ind i landet, og til andre nærliggende byer. Ofte med andre sejlere, der kendte området, og som vi blev virkelig gode venner med; så gode at vi senere har besøgt dem i England og fået genbesøg af i København.

Men det var også i Sant Carles at vi for første gang oplevede en af de mere problematiske sider ved den sorgløse middelhavstilværelse. Det at være "på ferie" hele tiden kan for nogle føre til et alkoholforbrug, der i betydelig grad overstiger det af den danske sundhedsstyrelses anbefalede indtag.

Og mange sejlere går i stå og kan ikke løsrive sig fra det sikre marina-miljø og de faste rammer og omgangskreds.



Torsdagsaften med musikalsk underholdning. Ikke altid lige kønt at høre på, men med en fin funktion for fællesskabet.



Messolonghis "vilde" havnehunde var en del af fællesskabet: Buddy, Bandit & Tiger Mamma.

Messolonghi

- Hiera Polis - Grækenlands hellige by

Efter den lange pause i sejladserne sejlede Troldand fra det vestlige Middelhav via Sardinien og Sicilien til det Ioniske, en tur på næsten 1600 sm. Her blev en lille lokalt drevet marina i Messolonghi på det græske fastland vores vinterhavn de næste to år. Byen ligger helt uden for de store turistområder, og er et ideelt sted at have fast base. Godt udvalg af forretninger med bl.a. to kæmpe- og flere mindre supermarkeder, to ugentlige lokale markeder og et bredt udvalg af butikker i øvrigt. Ikke mindst tre bådudstørsforretninger, hvor alt kan fås umiddelbart eller alternativt skaffes næsten fra dag til dag.

Her kan man opleve et ægte Grækenland endnu ikke spoleret af masseturisme, hvor lokalbefolkningen oplever sejlerne som et positivt tilskud til byens liv. F.eks. inviterede en af de lokale skoler marinaens gæster med til deres årlige skoleafslutning for ældste klasse. I Messolonghi oplevede vi også på nærmeste hold, en helt særlig del af "lokalbefolkningen": De græske havnehunde. Det er halvville hunde, der er helt sig selv, men som så at sige lever i symbiose med sejlerne; en meget positiv oplevelse og helt anderledes end vi har oplevet det i Italien og Spanien. Det var fantastisk at komme tilbage efter flere måneder og blive genkendt og budt velkommen af Banditten, Buddy og Tiger-mamma.

Gennem hele efterår, vinter og forår findes et levende sejlercommunity sammensat af lige dele engelsk-, tysk-, fransk-, italiensk- og skandinavisktalende. Muligheder for socialt liv i havnen, hvor der tændes for den fælles grill om søndagen (det var typisk de franske sejlere der gjorde det) og i vintersæsonen torsdagsaftener med varierende indhold: Fra visesang til disco (det var mest englænderne der stod for dette).

Stedet var efter vores opfattelse nær idealet af en fast vinterbase, her kunne man forfalde til at slå sig ned permanent. Fin by og nærområde med mulighed for at leje bil til længere ture i det nordlige Grækenland.

Gode forbindelser til international lufthavn og velegnet for længere sommerture i det Ioniske, til Adriaterhavet eller for sejlads rundt om Peleponnes.



Den enorme og effektive bådopbevarings-operation i Preveza set i fugleperspektiv (© Google Earth).

Preveza

- bådopbevaring i industriel skala

Seneste "vinterhavn" hidtil har været ved Preveza, også i det Ioniske. Byen har p.t. ingen egentlig marina, men man kan komme på land hos en af tre enorme bådopbevaringsindustrier med adgang til sejmager, rigger, mekaniker etc., der ligger på den anden side af sundet. Der er tre forskellige muligheder, vi lå i Cleopatra. Her bestilles plads på forhånd og betales et depositum, hvorefter man aftaler dag og et tidspunkt for optagningen. Derefter er det så blot at holde sig klar uden for slæbestedet med VHF'en tændt, og mindre end to timer efter står man på land, trykspulet og i stativ. Alt fungerer super effektivt (og meget lidt græsk); men stedet er ren opbevaring og ikke et sted man bliver længere end højest nødvendigt. Lokaliseringen lige op af Aktion lufthavnen gør denne løsning uhyre populær blandt sejlere, der kommer ned i kortere perioder. Så kan man få klargjort og søsat båden til aftalt tid, sejle i en afgrænset periode og så igen efterlade båden for optag og vedligehold.



Troldand tages på land i Preveza. Fra vi – via VHF'en – blev kaldt til "slæbestedet", og til vi stod opklodset i stativet gik der mindre end 1½ time.



I de mange større middelhavs-marinaer overlades intet til kunden selv. Her hjælper en marinero med den faste for/agter-fortøjning.



Forfatter-selfie taget under den årlige inspektion af riggen.

Hvad er bedst?

Som man kan forstå, er der mange muligheder og hensyn at tage, når man skal vælge vinterkvarter, og der findes ikke én rigtig løsning. Det er derfor vores erfaring at man ikke skal lave for mange planer (og huske at planer er til for at kunne ændres), og faktisk har vores eneste vinter-forhåndsreservation været i Sevilla.

For mange aftaler og bindinger indskrænker mulighederne for at udnytte en her og nu situation. Det er som altid med sejlads, en række valg og prioriteringer mellem forskellige muligheder, individuelle hensyn og præferencer. Vælger man noget til, så vælger man andet fra.

Den græske marina i Messolonghi, samspillet med lokalmiljøet og samværet med sejlere fra andre lande gav f.eks. helt andre oplevelser end storbyopholdene i Sevilla og Barcelona, hvor det var det kulturelle udbud af arkitektur, museer, teater og koncerter, der var det vigtige.

Prisen spiller selvfølgelig en væsentlig rolle, og man skal være opmærksom på, at omkostninger ved at optage og søsætte kan være betydelige. Dertil kommer, at der mange steder beregnes ekstra for leje af bådstativ, lige som det er normalt at der betales separat for forbrug af el og vand, mens man står på land. Endelig er det som nævnt vigtigt, at sikre sig at man selv kan arbejde på

båden, og ikke er bundet af marinaens folk til at udføre reparationer og vedligeholdelse.

Og: Kan man bo på båden, mens den står på land, eller kommer der ekstraudgifter til hotel? Og: Hvad er planerne for den videre færd?

Hvis man alternativt vil blive liggende i vandet vinteren over, er det endvidere meget vigtigt, at marinaen er helt sikker (vinterstormene kan være voldsomme), samt at man har tillid til, at der holdes opsyn med båden mens man evt. er væk.

Og til slut: Vil man tilbage til Danmark undervejs er overvejelser om stedets placeringen i forhold til en international lufthavn selvfølgelig vigtig.



Hvis båden skal blive i vandet (og især hvis den skal efterlades uden opsyn), er det vigtigt, at marinaen er velbeskyttet. Vinterstormene kan være ret voldsomme.